

Ígérték, ígérték, mégsem sajátították ki

Az otffelejtett tanya

Az M5-ös kisteleki csomópont-jánál egyedül Tóth Tamásné tanyáját nem bontották le, holott ezt ígérték neki. Már se szomszédja, se kisboltja, hamarosan a buszmegálló is elköltözik. Közvetlenül az orra előtt a leendő feljáró több méter magas töltése emelkedik.

Tizenöt éve él abban a tudatban a csengelei Tóth Tamásné, hogy hozzák a tanya kisajátításáról szóló szerződést, ő pedig pakol, és költözik. Az 1972-ben épült családi házban szinte minden az ideiglenesség látszatát kelti, mégsem történik semmi, holott már csak hónapok választják el az autópályát az átadási ceremóniától.

A környéken időközben minden tanyát lebontottak, a legutolsót tavaly ilyenkor, még a kisbolt házikóját is. Nemsokára megszűnik a buszmegálló, az út zsákutcává alakul, a követ felszedik. Ma még dübörög a föld, sűrű porfelhőben sorjáznak az építőanyagot hordó platós teherautók, a kerítéstől szinte karnyújtásnyira magasodik a feljáró töltése. A csengelei tanyavilágra rá sem lehet ismerni, vége az idillnek, ez itt a fejlődést hozó huszonegyedik század. „Régen kiléptem reggel az ajtón, két oldalról köszöntek rám a szomszédok” – mutatja a 70 éven felüli özvegyasszony a többi tanya hült helyét. Néhány víkendház ugyan van a környéken, de hiába, azokban nem lakik senki.

A kisajátításról szóló remény nem volt alaptalan, és ő bele is nyugodott. Mint meséli, 1992-ben ígérték meg neki először, de erről papírt nem kapott. 1994-ben azt mondták, folyamatos lesz a kisajátítás, már a jövő héten költözhet, álljon készenlétben. Ennek éppen 11 esztendeje.

Tóth Tamásné telke előtt a leendő feljáró több méter magas töltése emelkedik

Fotó: Karnok Csaba

Már-már azt hitte, minden marad a régiben, amikor tavaly hirtelen megjelentek az autópálya-építők. November végén telefonon azt az ígéretet kapta, most leállnak a tél miatt, de márciusban az ő tanya lesz az első, amit bontani fognak.

„Sose mondták azt, hogy nem” – bizonygatja Tóth Tamásné. De erről sincs papírja. Az eltelt másfél évtizedből egy levelet tud felmutatni, az is 2005-ből származik, Sárdi Ferenc, a kisajátításokkal megbízott ENCON Kft. műszaki igazgatója írta a Nemzeti Autópálya Rt.-nek. Ebben a szakember a bontás mellett érvel, mivel – mint írja – a tervezett zajárnyékoló fal építése és fenntartása sokkal többbe kerülne, mint a kisajátítás.

Sárdi Ferenc kérdéseimre válaszulva elmondja: papírforma szerint nem indokolt a bontás, mivel a ház az autópálya tengelyétől a határértéknél, a 100 méternél távolabbra, 130-ra esik. Viszont a feljárót tengelyétől csak 84 méterre helyezkedik el – de ennél az útnál nem írnak elő kisajátítást. Szerinte – noha nehéz már másfél évtizedre visszanyúlni a történetben – sosem volt szó a bontásról. A szakember úgy véli, az ideális megoldás az lenne, ha kisajátítást rendelnének el, és nem kellene a költséges zajvédő falat megépíteni. Ugyanakkor ennek azért kicsi a valószínűsége, mivel a falat a beruházó AKA Rt. húzná fel, míg a bontás költségeit az NA Rt. állná.

A két felet február óta nem lehet egy asztalhoz leültetni – mondja Sárdi Ferenc, de tovább próbálkozik.

Jelenleg azon a megoldáson is dolgozik, hogy a ház megrepedt falai miatt értéksökkenésként felajánlott összeg ne az ingatlan árának a 30-35 százaléka érje el, hanem legalább az 50-et. Így, ha Tóthné eladná a tanyát, annak árából, valamint a megítélt összegből már új életet kezdené másutt.

Ez az ötlet azonban – hiába vezérlő jó szándék – nem segítene az asszonyon, hiszen ki venne a feljáró mellett házat? Jelenleg nincs a bontásnál egyszerűbb megoldás.

FEKETE KLÁRA

Füstös dohányzásmentes világnap

A magyar lakosság 40 százaléka dohányzik, ráadásul kiemelkedően sok a nő és a fiatal nikotinfüggő. Őket, és a világ összes cigarettázóját szólítja meg minden év május 31-én a WHO, hogy egy napig ne füstöljenek. A dohányzásmentes világnap azonban – a tapasztalatok szerint – nem jelent visszatartó erőt.

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) kezdeményezésére dohányzásmentes világnappá nyilvánították május utolsó napját. Tegnap a világon élő 1,2 milliárd dohányos embernek – ha komolyan veszi az ilyen kampányokat – le kellett volna mondania káros szenvedélyéről 24 órára. Rögtönzött közvélemény-kutatásunkból azonban kiderült: a többség nem is tud a dohányzásmentes világnapról, vagy ha igen, akkor sem foglalkozik vele.

– Most, hogy eszembe juttatta, tényleg hallottam valahol, hogy ma van a dohányzás-

mentes világnap – mondta Csóti Lászlóné, aki éppen rágyújtott egy cigarettára. Arra a kérdésre, hogy meg tudná-e állni, hogy egy napig nem füstöl, azt válaszolta: valószínűleg. – Ha akarnám – tette hozzá mosolyogva.

– Hülyeség ez a nap – foglalta össze tömör véleményét az utcán is füstölgő Előd János. – Ettől nem tesz le a cigit azok, akik függők. Én ki sem bírnám 24 óráig nélküle.

Ezeket a véleményeket támasztják alá Papp Zoltánné tapasztalatai is. Az egyik belvárosi trafik üzemeltetője egyáltalán nem érzékelte tegnapi forgalmon, hogy a dohányzásmentes nap alkalmából kevesebb cigareta és szivar fogyna.

A betegségek kialakulásában szerepet játszó ártalmak között a cigareta áll az első helyen.

– A tüdőrákos halálozásoknak 90, minden egyéb rák kialakulásának 30-35, krónikus légúti betegségeknek 85, szív-és érrendszeri megbetegedéseknek pedig 20-25 százaléka a

cigarettának köszönhető – mondta el Bálint Beatrix, a Csongrád Megyei Önkormányzat Mellkasi Betegségek Szakkórházának igazgatója. – Napi húsz szál cigi hatszorosára emeli a szívinfarktus kockázatát, de okozhat például agyvérzést és krónikus hörghurutot is.

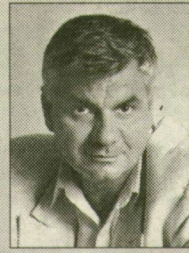
Ijesztő adatok, ám ne felejtsük el: mindez egyetlen döntéssel kivédhető. Ezt a döntést az egyik belvárosi fotószalonban dolgozó Szathmáry Gábor fél évvel ezelőtt meghozta, és azóta sokkal jobban érzi magát.

– Régen például imádtam futni, de a dohányzás miatt már jó ideje nem bírtam sportolni. Most megint gond nélkül meg tudom tenni azt a távot, amit kitűzök magam elé – mesélte. A leszokás nem jelentett problémát, a tapasztok jóvoltából ugyanis nem kívánta a nikotint. – A legnehezebb azt az elhatározást meghozni, hogy holnaptól nem gyújtok rá. Aki eljut idáig, annak félig már nyert ügye van.

TIMÁR KRISZTA

Ötvenéves Ausztria

Az SZTE Osztrák Irodalom és Kultúra Tanszéke az osztrák államszerződés ötvenedik évfordulójára emlékezett. Az ünnepségen Emil Brix osztrák nagykövet mondott beszédet a fél évszázada, május 15-én aláírt okmányról és történelmi jelentőségéről. Azután a bécsi Kunsthistorisches Museum főigazgatója, Wilfried Seipel intézményének és Szeged városának kulturális együttműködési lehetőségeiről beszélt: a világ ötödik legnevezetesebb gyűjteménye valamennyi katalógusát átadja az egyetem osztrák könyvtárának, múzeumi szakemberek cseréjére teremtenek módot. Az ünnep alkalmából az olasz kultúrintézet Dugonics téri épületében tizenkilencedik századi magyar és osztrák művészek látképeiből nyílt kiállítás.

Bagónarkó

BÁTYI ZOLTÁN

És mondják, a nikotintapasszal próbálkoztak-e már? Netán nikotinrágó ragadt-e fogukhoz, miközben olyan kesernyész íz kapargatta a nyelvüket, hogy legszívesebben föld alá bújtak volna a kintől. Vagy említsem a természetgyógyászt? Aki vastüskéket szúr a leszokni vágyó ember fülébe, netán még el is mormog néhány varázsigt, kérve az isteneket, hogy szabadítsák meg páciensét a dohányzás vágyától? De felidézhetek én sokkal hétköznapiabb történet is. Mondjuk egy olyan éjszakát, amikor annyira, de annyira szeretnének rágyújtani, hogy a vágyakozástól lelkük is meggöngyölyed, szájpaddásuk kiszárad, kezük remeg, homlokukról csorog az izzadság, de cigi, az a hön áhított cigi sehol, bolt hetedhét határon is túl.

Mert ha effélék még nem keserítették meg életüket, akkor nem is tudják, miféle kínokat áll ki az, aki dohányzik, de szeretne leszokni a bagóról. Mint mondjuk én is. Hiszen tudom, mint annyi sorstársam, hogy a cigaretta lassan ölő mérge, tudom, hogy kemény narkó, istencsapás, száját bűdösíti, tüdőt felemészti, rákkeltő, de mégis nyülok érte. És közben elátkozom Kolumbuszt, mert ha ő nem fedezte fel Amerikát, soha nem jut el hozzánk a dohány. Ez persze vicc. És elátkozom azt a világot, amelyik hagyta, mit hagyta, támogatta, hogy a dohánygyárak sokasodjanak, s szemérmetlenül számolt (és számol ma is) a dohánytermékek forgalmából származó haszonnal, adóval. S ez már korántsem olyan vicces.

Azt mondják, az emberiség mára azért már felébredt dohányfüsttel bódított álmából, s tudja, meg kell vívnia harcát e rossz szokás ellen, éppen ön maga védelmében. Kitalálta például, hogy legyen dohányzás elleni világnap, megtiltották sok helyen a cigaretta reklámozását, és sorra születnek a dohányzás elleni törvények. De kérdem én: mi lenne, ha egyik napról a másikra betiltanák a cigaretta gyártását? Van, aki azt feleli erre: olyan csempészet indulna el, hogy még a kábszerfutárok is megnyálnák az összes ujjukat a látványtól. Más úgy véli: a leszoktató kampányok mit sem érnek, a földön ma annyian cigiznek, mint soha korábban. Vagyis csak és kizárólag a dohány máglyára vetése segíthet rajtunk.

A vita zajlik, a cigaretta meg milliárd doboz számra fog. Mi, dohányosok pedig reménykedünk, hogy keresztre talán nem feszítenek még egy darabig, s ígérjük – a dohányzás elleni világnap környekén még nagyobb lelkesedéssel –, hogy felhagyunk szenvedélyünkkel. Csak azt árulják el, az akaratertőt, mégis hol árulják?

A felújítás miatt az egyik sávot öt hónapra lezárták

Kígyózó kocsisorok az algyői hídon

Folytatás az 1. oldalról

A munka ideje alatt érzékelős jelzőlámpák irányítják a forgalmat. Ám – hangsúlyozta Jójárt János – ez a rendszer sem biztosíthatja a zavartalan közlekedést, ha az autósok figyelmen kívül hagyják a tilos jelzést, és ráhajtanak az egyetlen járható sávra.

– A múlt év tapasztalatai alapján elmondhatom, komoly zavart okoztak a figyelmetlen autósok, hiszen ilyen esetben a várakozók hiába kaptak zöldet, nem tudtak elindulni a szemből érkező autók miatt – magyarázta a műszaki ellenőr.

Tegnap déli tizenkét óra után nem sokkal mi is ezzel a problémával szembesültünk: a lámpa már zöldet mutatott, de szemből még mindig érkeztek a kocsik. Ennek ellenére Szegedről Vásárhely felé ebben az időpontban kevesebb mint egy perc alatt átjutottunk. Más volt a helyzet visszafelé. Ekkor a lezárástól, a híd közepétől majdnem a végéig állt a kocsisor. A leghátul állók csak a sokadik zöld jelzés után kelhettek át a hídon.

– Mindennap többször járok erre, autóbuszvezető vagyok. Ebben a melegben sokan idegeskednek, de kívárujuk a sorunkat, nincs mit tenni – mondta Temesvári Antal,

HÁROM ÜTEM, HÁROM ÉV

Az algyői Tisza-híd felújításának a mostani a harmadik, befejező üteme, ami 550 millió forintba kerül, s ezzel lesz teljes a híd rekonstrukciója. Rigó Mihály, a Csongrád Megyei Állami Közútkezelő Kht. főmérnöke elmondta, az első ütemben, 2003-ban 25 millióból a dilatációs elemeket cserélték ki, tavaly pedig 140 millió forintért a középső szakasz teljes burkolatát felújították. A három év alatt így összesen 715 millió forintot költöttek az algyői hídra.

Vészteglők

Fotó: Karnok Csaba

akit akkor kérdeztünk, amikor autójával a kocsisorban vesztegelt. Bizonyos időszakban – a reggeli csúcs idején és délután 3-5 óra között – a busszal utazóknak is számítaniuk kell késésre. Mező István, a Tisza Volán Rt. személyszállítási igazgatója elmondta, előfordulhat, hogy a busz csak a harmadik, negyedik, vagy akár tizedik lámpára jut át a hídon. Az igazgató ugyanakkor bízik abban, hogy a munkálatok nem okoznak akkora fennakadást, mint tavaly, és ha végre elkészülnek az algyői híd felújításával, jó ideig nem kell majd torlódásra számítani.

A Csongrád Megyei Állami Közútkezelő Kht.-től kapott tájékoztatás szerint az algyői híd sarszerkezeteinek szabályozásakor – várhatóan nyár végén, augusztus-szeptember táján – néhány órára az egész hidat lezárják. Akkor csak a megkülönböztetett jelzést használó járművek mehetnek át az algyői Tisza-hídon. A híd lezárásának pontos részleteiről később egyeztetnek a szakemberek.

A. T. J.

Vállalkozói számlavezetés

490 Ft havi díjért

Raiffeisen Minimum Számlacsomag

- számlavezetés
- hozzáférés az internetes és telefonos számlavezetési szolgáltatásokhoz
- üzleti bankkártya

+ a mosoly ingyen van

VELÜNK KÖNNYEBB Raiffeisen BANK

www.raiffeisen.hu
Hívja a 06 40 48 48 48-as telefonszámot!

043312690